

Riksdagens snabbprotokoll

2023/24:118

Tisdagen den 21 maj

Kl. 13.00–13.32

Det justerade protokollet utkommer inom tre veckor eller vid den tidpunkt som talmannen bestämmer. Talare som vill göra anmärkningar mot snabbprotokollet ska anmäla detta senast kl. 12.00 den tredje vardagen efter sammanträdet.

§ 1 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2023/24:752

Till riksdagen

Interpellation 2023/24:752 Barn som lever i fattigdom

av Anna Wallentheim (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 31 maj 2024.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 17 maj 2024

Socialdepartementet

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Enligt uppdrag

Johanna Mihaic

Rättschef

Interpellation 2023/24:758

Till riksdagen

Interpellation 2023/24:758 LVU-kampanjen

av Gustaf Lantz (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 31 maj 2024.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 17 maj 2024

Socialdepartementet

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Enligt uppdrag

Johanna Mihaic

Rättschef

§ 2 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Trafikutskottets betänkande

2023/24:TU15 Rätt till uppgifter om en EETS-betalningsförmedlares kunder och deras fordon

Civilutskottets betänkande

2023/24:CU21 Avskaffat krav på bevarande av räkenskapsinformation i original

Konstitutionsutskottets betänkanden

2023/24:KU22 En tydligare bestämmelse om hets mot folkgrupp

2023/24:KU27 En ny lag om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet

Utrikesutskottets betänkanden

2023/24:UU17 Partnerskapsavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och medlemmarna i Organisationen för stater i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet

2023/24:UU4 Nordiskt samarbete inklusive Arktis

2023/24:UU16 Interparlamentariska unionen

Justitieutskottets betänkande

2023/24:JuU32 Redogörelse för verksamheten inom den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol och riksdagsdelegationens arbete under 2023

Näringsutskottets utlåtande

2023/24:NU20 Kommissionens vitbok om utgående investeringar

§ 3 Svar på interpellation 2023/24:707 om finansiering av Finsamverksamhet

Anf. 1 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Herr talman! Åsa Eriksson har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder för att de finansiella samordningsförbunden även fortsättningsvis ska ha finansiering för och kunna utöka sin verksamhet.

Den så kallade Finsamlagen gör det möjligt för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, regioner och

kommuner att genom samordningsförbund finansiera samordnade rehabiliteringsinsatser.

Finsamlagen har i huvudsak varit oförändrad sedan ikraftträdandet 2004. Under senare år har flera instanser framfört synpunkter om att Finsamlagen behöver ses över. Inspektionen för socialförsäkringen, ISF, har specifikt pekat på behovet av att se över finansieringen av samordningsförbundens verksamhet i form av de samverkande parternas medelstilldelning och annan finansiering såsom medel från Europeiska socialfonden, ESF.

Regeringen har därför, herr talman, den 27 mars 2024 gett Försäkringskassan ett uppdrag att analysera behovet av ändringar i Finsamlagen och lämna författningsförslag om ändringar bedöms motiverade för att uppnå en ändamålsenlig resursanvändning och ett effektivt stöd för personer som har behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att komma tillbaka i arbete.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Arbetsförmedlingen, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Regioner samt i dialog med samordningsförbunden och Nationella nätverket för samordningsförbund, NNS.

I tillägg till detta uppdrag har ISF getts i uppdrag att utvärdera samordningsförbundsfinansierade insatserns effekter på individens försörjningssituation.

Båda uppdragen ska redovisas senast den 2 december 2024.

Jag ser väldigt mycket fram emot att ta del av redovisningarna av dessa två uppdrag i december.

Anf. 2 ÅSA ERIKSSON (S):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka för de uppdrag som statsrådet avslutade sitt svar med. De har faktiskt givits efter vår senaste debatt om samordningsförbunden, som min kollega Eva Lindh initierade. Det är alldeles utmärkt att myndigheten har fått uppdraget och att ISF ska kika på detta med uppföljning. Jag ser också fram emot redovisning av de uppdragen.

Redan i mars förra året, 2023, hade vi, herr talman, en interpellationsdebatt här i kammaren om uppföljningssystemet SUS, vars syfte var att följa individer i samverkansinsatser, hur de utvecklas över tid och i vilken mån insatser är effektiva och leder till egen försörjning.

Redan då konstaterade vi att det sedan januari 2023 inte fanns någon möjlighet att se vad som händer med individer i samverkansinsatser. Att det fortfarande, ett drygt år senare, inte går att följa på individnivå vad våra insatta skattemedel leder till är ingenting annat än en skandal. Det brådskar, herr talman, att få till ett system som gör att vi kan följa pengarna och se hur det går för individens utveckling.

Nationella nätverket för samordningsförbund skrev ett brev till Socialdepartementet i november 2023 och påpekade detta. Dessutom skrev Försäkringskassan i sitt budgetunderlag redan 2022 att SUS behövde fasas ut, och de äskade 31 miljoner kronor från regeringen för att utveckla ett system. Vad har regeringen gjort?

Herr talman! Nivån för statens medfinansiering av Finsam har legat stilla alldeles för länge. Det sätter ett tak för de andra två ingående parterna i samordningsförbunden eftersom finansieringsmodellen stipulerar att alla fyra parter ska gå in med lika mycket pengar. Det borde inte vara staten som sätter taket, herr talman.

Jag menar att staten måste gå in med mer pengar, så att kommuner och regioner kan göra detsamma. Både statsrådet och jag vet ju att samverkansinsatser med alla ingående parter är samhällsekonomiskt effektiva och att det är detta vi behöver göra för att fler människor som står långt ifrån arbetsmarknaden och som har komplex problematik ska kunna komma tillbaka i jobb.

Anledningen till dagens interpellationsdebatt är att det fortfarande inte är möjligt för samordningsförbunden att söka extern finansiering. Statsrådet har själv uppmanat till det på NNS-konferensen förra året, men nu säger Försäkringskassan att samordningsförbunden inte får söka ESF-medel trots att det pågår insatser med ESF-medel för närmare en halv miljard kronor. De gör jättestor skillnad, och ändå får man nu inte söka nya sådana pengar.

Herr talman! Besked till samordningsförbunden brådskar. Man kan inte vänta på en utredning i december och eventuella nya lagförslag, som vi vet tar tid. Det måste finnas ett system på plats för att man ska kunna följa hur det går för individer i samverkan. Det brådskar med besked till samordningsförbunden om hur de ska kunna öka sina anslag när staten sätter ett tak för hur mycket pengar de kan ha. Vad tänker statsrådet göra åt detta?

Anf. 3 EVA LINDH (S):

Herr talman! Den 27 februari i år svarade statsrådet Tenje på en interpellation som jag lämnat in. Svaret gladdde mig. Statsrådet sa då också: Om det skulle vara så att det även efter denna debatt finns vissa saker som är otydliga ska jag genast ta tag i dem och på bästa sätt försöka förtydliga ytterligare.

Det var därför som jag ville hoppa in nu, när Åsa Eriksson så förnämligt lämnat in denna interpellation, för att höra om vi kan få några ytterligare svar om hur landet nu ligger. Jag är liksom Åsa Eriksson väldigt glad över att det har getts ett uppdrag att utreda hur Finsamslagstiftningen kan utvecklas. Jag tänker att det är bra.

Men de frågor som vi nu lyfter upp handlar också om här och nu. Fram tills att detta blir klart måste man faktiskt kunna jobba vidare. Det finns en del saker som verkligen är brådskande.

Herr talman! Låt mig ge en liten bakgrund till samordningsförbunden, för jag tror att ganska många som lyssnar på detta inte riktigt har koll på vad det är. Lite kort: Samordningsförbunden bedriver verkligen en viktig verksamhet, enligt det som är Finsamslagstiftningen. De är självständiga myndigheter. Finansiell och praktisk samverkan sker mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommuner och regioner. Man riktar sig till människor som behöver hjälp

från olika aktörer med att få tillbaka sin arbetsförmåga och få stöd till egenförsörjning.

Behovet av insatser från samordningsförbunden är stort, inte minst nu när sjukfallen ökar och fler går mot arbetslöshet. De behövs inte minst just nu men naturligtvis också i framtiden.

Som jag har varit inne på är detta förstås viktigt för enskilda när det gäller att ta steg närmare att komma i arbete och ha möjligheten att få ett självständigt liv. Men det är också ett väldigt viktigt sätt för att hitta metoder och arbetsformer. Där är uppföljning och utvärdering verkligen viktigt. Det finns behov av att hitta nya former för att kunna stödja och hjälpa dem som är i behov av detta. En hel del av dessa viktiga projekt går också sedan in i den i ordinarie verksamheten, och det är verkligen bra.

För att samordningsförbunden ska kunna vara en motor för utveckling krävs det uppföljning och utvärdering. Det kan verkligen inte nog understrykas hur viktigt det är. När man nu inte kan följa upp och möjligheten att följa upp på individnivå har stoppats är jag och många med mig väldigt oroliga för att vi faktiskt inte kan se vilka insatser som verkligen gör skillnad.

En annan sak är förstås finansieringen, som Åsa Eriksson har varit inne på. Det finns en oro kring det dels för att kommuner och regioner har det tufft just nu, dels överlag.

En del av rädningen för några är att man har kunnat söka medel utifrån. Nu är den möjligheten stoppad. Framför allt är det den så kallade ESF-fonden som har varit en viktig del för samordningsförbunden men som de nu inte söka medel utifrån. Det är ju lite konstigt eftersom var och en kan göra det men inte när man samarbetar och samordnar sig på det här sättet. Att man inte ska kunna göra det är bekymmersamt.

Eftersom Anna Tenje sa att vi skulle kunna få återkomma om detta inte är ordnat, vilket glädde mig, ställer jag frågan igen: Vad händer, och hur går statsrådet vidare?

Anf. 4 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Herr talman! Jag tackar interpellanten och ledamoten Lindh för ytterligare inlägg i debatten.

Vi har ganska stor samsyn i dessa frågor, inte minst när det gäller vikten av att kunna göra uppföljningar och utvärderingar av de insatser som görs så att man vet att skattebetalarnas pengar verkligen används på effektivaste sätt. Men kanske framför allt när det gäller att arbeta fram metoder som kan hjälpa fler runt om i hela landet att kunna gå från ett utanförskap till att hitta vägen tillbaka till arbete igen. Det delar jag definitivt.

Som jag meddelade tidigare i interpellationsdebatten med ledamoten Eriksson är det också så att arbetet med att se över de rättsliga delarna i uppföljningen och i utvärderingen på individnivå pågår just nu. Dessutom har vi gett ESF ytterligare ett uppdrag att fortsätta den uppföljning som de redan har påbörjat.

Det är viktigt att kunna följa upp på individnivå, för vi skiljer oss definitivt åt som individer. Det är viktigt för att se vilka metoder som ger bästa effekt och kan

hjälpa fler. På aggregerad nivå går det att följa, och där är det inte lika känsligt, eftersom vi inte är inne på integritetskränkande delar. Det finns mycket känslig information i de här systemen. Det är viktigt att kunna följa upp och utvärdera, men det är också viktigt att vi värnar den personliga integriteten och att vi har ett rättssäkert system. Jag tror att båda ledamöterna delar synen att det är viktigt att det blir rätt och riktigt. Det arbetet pågår.

Jag vill också vara tydlig med och poängtera det vi har varit inne på lite, nämligen frågan om hur landet ligger. Landet ligger väldigt olika när det gäller samordningsförbunden. I dag är nästan samtliga kommuner och regioner i Sverige del av ett av de 72 olika samordningsförbund som finns runt om i landet. Någon enstaka kommun är inte med. Jag hoppas att fler blir med, för jag tror att det är bra om man samordnar insatserna men framför allt om man samarbetar, särskilt om man är en mindre kommun.

Det ser alltså väldigt olika ut. Jag har besökt flera av samordningsförbunden, herr talman, och det ser olika ut i varje samordningsförbund som jag besöker. I går besökte jag Kalmar läns samordningsförbund. Det är ett samarbete som trots den ganska stora geografiska spridningen fungerar alldeles utomordentligt bra – tolv kommuner, region, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Där har man också nåtts av nyheten att man kanske inte kan ansöka om ESF-pengarna från samordningsförbundets sida, men det har inte stoppat dem. Där har i stället knutpunkten, kommunen, ansökt om pengarna.

Det är inte så att pengarna från ESF-fonder brinner inne nu i bemärkelsen att man inte kan ta del av pengarna, för det går. Däremot har Försäkringskassan sagt att samordningsförbunden inte kan ansöka om de här pengarna. Var och en som huvudman kan däremot göra det.

Det är denna fråga vi behöver belysa i samband med att vi nu gör en översyn av Finsamlagen. Finsamlagen har som sagt varit i stort sett oförändrad. Man har inte gjort något översyn över huvud taget på 20 år, trots att det har kommit ganska många propåer genom åren, särskilt de senaste åren, om att man ska göra det.

Den översynen görs nu. Det lämnas besked till mig senare i höst. Man har också fått i uppdrag att lämna författningsförslag så att detta inte behöver dras i långbänk om det skulle visa sig att det går att göra saker och ting för att komma loss och lösa problemen snabbare.

Anf. 5 ÅSA ERIKSSON (S):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret.

Att ingående parter kan söka ESF-medel – gott så. Men jag tror att vi vid upprepade tillfällen har varit överens om att en av nycklarna till att nå längre än vad de ingående parterna har gjort själva är just samverkan, via samordningsförbunden.

I förra veckan deltog jag i ett forskarnätverk som hade bett att få träffa oss riksdagsledamöter här i riksdagen. Även representanter för Moderaterna och

Centerpartiet deltog. Flera viktiga saker som vi hade på känn kunde beläggas. En är att samverkan mellan de ingående parterna kommer in alldeles för sent för en individ. Det har ofta gått många år innan man tar till verktyget samverkan, vilket jag kan tycka att man borde göra direkt när man märker att en individ har komplex problematik och behöver stöd av flera.

Så fungerar det dock tyvärr inte i dag. Detta leder till ett väldigt stort lidande för individen, som bollas runt mellan olika myndigheter och instanser och inte får tillräckligt bra hjälp. Forskarna vittnar om att väldigt många av de här individerna dessutom har givit upp. De tror inte att de kommer att få stöd och hjälp, för de har varit med om så många misslyckade insatser som inte har lett någonstans och inte givit dem det de behöver. Det tar tid att få dem att förstå att här finns det faktiskt människor som kommer att hålla en i handen hela vägen ut till egen försörjning och till att kunna stå på egna ben varaktigt.

Forskarna har också kommit fram till att en av de första saker man prioriterar bort när det saknas resurser är samverkan. Man går då till sitt kärnuppdrag och prioriterar ned samverkan. Och detta, herr talman, hänger ihop med nedskärningarna på Försäkringskassan som regeringen gör. Detta, tillsammans med Försäkringskassans nya, mer strama syn på vad som är tillåtet i samverkan, gör att många samordningsförbund nu inte kan fortsätta med de framgångsrika insatser som de har haft.

Herr talman! De anslag som Försäkringskassan har tilldelats de senaste åren har inte räckt ens för att klara kärnuppdraget. Det konstaterar myndigheten själv i sitt budgetunderlag till regeringen. Där framgår att Försäkringskassan även i år, 2024, måste vidta betydande sparåtgärder, vilket enligt myndigheten medför konsekvenser: ökade handläggningstider, vilket vi har debatterat tidigare, sämre tillgänglighet och service, vilket vi också har debatterat tidigare, samt inbromsad utvecklingsverksamhet. Och, herr talman, jag vill lägga till försämrad samverkan på den listan.

Det här och Försäkringskassans nya skarpa ton mot samverkansförbundens försök att hitta extern finansiering, hitta lösningar, modernisera samarbetet och effektivisera får tydliga konsekvenser för individerna varje vecka. Dessutom har vi nu de senaste veckorna fått signaler om att Försäkringskassan säger nej till samordningsförbunden när de vill ha gemensam följeforskning. Nu när vi, sedan ett och ett halvt år tillbaka, inte har något system för att följa individerna vore det jättebra, herr talman, om vi i alla fall kunde ha en väl fungerande och effektiv följeforskning för att se vilka insatser som är mest effektiva.

Hur i hela friden ska förbunden kunna utveckla sin verksamhet, bli bättre på att följa upp resultat och belägga vad som är mest effektivt när Försäkringskassan hela tiden stoppar alla försök till utveckling?

Anf. 6 EVA LINDH (S):

Herr talman! Tack så mycket för debatten, statsrådet!

Då blir min första fråga, bara för att förtydliga: Är beskedet till samordningsförbunden att var och en ska söka, eller försöker statsrådet fortsatt jobba för att samordningsförbunden gemensamt ska kunna söka extern finansiering?

Det är viktigt att veta hur vi ska ha det framöver. Utifrån min kunskap om samordningsförbunden tänker jag att det alltid är mycket bättre om man kan söka tillsammans. Då har man också ansvaret tillsammans.

Jag tycker att det var bra att statsrådet lyfte upp de lokala arbetssätten. Där håller jag verkligen med. Allt det vi nu pratar om här – att följa upp och utvärdera – handlar inte om att samordningsförbunden måste göra likadant. Det är också bra att man kan jobba på lite olika sätt, beroende på hur förutsättningarna ser ut hemmavid. Det är dock viktigt att följa upp så att man vet vilka effekter som leder till det som är bäst för den enskilda personen. Det är förstås grundläggande.

Jag vill verkligen understryka det som Åsa Eriksson lyfte upp, nämligen att man behöver jobba tidigt i processen när man upptäcker att människor har komplex problematik. Jag har sett detta mycket under alla mina år som socionom. Vi vet att det är lite svårare när personer har behov av hjälp från flera olika håll. Finsamlagstiftningen är en bra förutsättning, och här borde vi jobba snabbare.

Sedan vill jag verkligen understryka den otillräckliga finansieringen av grundorganisationerna. När kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan får för lite pengar påverkar det samordningen och samordningsförbunden. Vi har redan sett att det är så.

Anf. 7 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Herr talman! Jag tycker att det är viktigt och bra att vi får möjlighet att tala om denna viktiga fråga och inte minst om ESF-medel och finansiering av Finsamverksamheten.

Denna fråga har legat på vårt bord ganska länge, och NNS, SKR, Arbetsförmedlingen, Inspektionen för socialförsäkringen, Försäkringskassan med flera har haft den uppe. Frågan har inte uppkommit ur något slags vakuum sedan regeringen tillträdde, utan den har sitt ursprung i att lagen har varit i stort sett oförändrad i två decennier sedan ikraftträdandet.

Den socialdemokratiska regeringen, där båda ledamöterna har sitt ursprung, har haft åtta år på sig att genomföra konkreta åtgärder och uppdatera lagstiftningen men valde att helt och hållet att lägga frågan åt sidan. Regeringen behandlade inte de frågor som kom från flera samordningsförbund, NNS, ISF och, inte minst, Försäkringskassan, som varit uppe i diskussionen.

Jag har nu gett Försäkringskassan i uppdrag att analysera behovet av förändringar i Finsamlagen i enlighet med de synpunkter som de olika institutionerna har inkommit med och att vid behov lämna konkreta författningsförslag, om ändringar bedöms vara motiverade för att kunna uppnå en ändamålsenlig resursanvändning och ett effektivt stöd till personer som är i

stort behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att komma i arbete. Också jag önskar att detta arbete hade påbörjats för länge sedan – för flera år sedan, när synpunkterna började inkomma från framför allt samordningsförbunden.

Det är såklart viktigt att vi reder ut oklarheter som uppstår gällande de rättsliga förutsättningarna för samordningsförbunden att ansöka om medel från ESF, bland annat. Att Försäkringskassan och det nationella rådet, där Försäkringskassan ingår och innehar ordförandeskapet, inte längre rekommenderar samordningsförbunden att ansöka om ESF-medel baseras på deras egen bedömning. Det är nu viktigt att vi genom uppdraget till Försäkringskassan reder ut de oklarheter som finns gällande finansieringen genom ESF-medel.

Herr talman! Jag tror att jag har sagt det förr i denna talarstol att jag tycker att det är synd, onödigt och inte ett effektivt resursutnyttjande när vi låter pengar bli liggande och inte använder dem när de skulle kunna användas för att hjälpa fler tillbaka till arbete.

Med detta sagt går det att ansöka om ESF-medel som det är nu. Det är inte så att de ligger där och att svenska kommuner och regioner inte kan använda dem. Det kan de göra, och det gör också de flesta samordningsförbunden. Jag tycker ändå det är viktigt att vi har en lag som följer det vi tycker och att det reds ut ordentligt hur man kan göra enligt lagen när det gäller just samordnade insatser i samordningsförbunden. Det är just därför jag har gett ett uppdrag.

Det är viktigt att vi har tidigare insatser. Det är många käppar i hjulet, och det är inte bara Finsamlagen som är problematisk i detta avseende. Precis som ledamoten Eriksson säger går det i många fall alldeles för lång tid innan insatser görs. Inte minst i skolan har vi kanske åldersgränser nedåt där betydligt bättre och större insatser hade behövt göras tidigare för att motverka antalet hemmasittare, så att fler får en chans att inte bara att komma tillbaka till arbete utan komma i arbete helt och hållet från början.

Jag hinner inte nu, men i mitt avslutningsanförande sedan kan jag berätta en anekdot om Kalmar län. Det gäller en ny grupp som har dykt upp, som jag tycker är väldigt intressant och som vi definitivt borde diskutera mer.

(FÖRSTE VICE TALMANNEN: En cliffhanger i kammaren hör inte till vanligheterna.)

Anf. 8 ÅSA ERIKSSON (S):

Herr talman! När vi pratar om Finsam finns det alltid nya cliffhangers, för de positiva exemplen tar aldrig slut.

Vi har redan konstaterat flera gånger, statsrådet, att vi är väldigt överens när det gäller vikten av samverkan när vi pratar på ett övergripande plan. Jag tycker dock att det saknas en hel del konkreta åtgärder från regeringen.

Jag är en av de första att tillstå att åtgärder borde ha vidtagits tidigare. Finsamslagstiftningen borde ha förändrats, något som jag själv har motionerat om. Nu har

dock Försäkringskassan larmat om att systemet SUS, som används för att följa upp individer, inte kan fortsätta att användas. Det gjorde man redan hösten 2022, och nu är det statsrådets parti som sitter i regeringsställning och måste ta ansvar.

Herr talman! Jag blev glad när jag läste en debattartikel i Altinget av statsrådet och arbetsmarknadsministern. Där skrev man bland annat att man hellre ska söka lösningar än hinder. Det är precis vad det handlar om när vi samverkar. Men jag ser inte att den styrningen har nått ned till Försäkringskassan.

Tvärtom, herr talman, får saker som samordningsförbunden har kunnat göra i 20 år, som har fungerat bra och som har varit effektiva insatser nu inte längre göras för Försäkringskassan. Ändå, herr talman, är det ingen lagstiftning som har ändrats utan bara de tolkningar som görs av Försäkringskassan, som styrs av statsrådet genom regleringsbrevet.

Herr talman! Min sista fråga blir: Vilka styrsignaler har statsrådet givit Försäkringskassan i regleringsbrevet gällande uppföljning på individnivå i samverkan och när det gäller samverkan via samordningsförbunden?

Tack för debatten!

Anf. 9 Statsrådet ANNA TENJE (M):

Herr talman! Jag får börja med att tacka för debatten. Jag ser på ledamoten Lindh att hon gärna skulle ha velat gå upp och hålla ett inlägg till. Det är kul att den här frågan engagerar så mycket. Jag tycker att det är trevligt, givet att vi har ett gemensamt intresse och ganska likartade ståndpunkter. Mer borde ha gjorts tidigare, och mer borde göras nu. Jag tror att vi kan sammanfatta det så i det avseendet.

Jag tycker att det är viktigt att tidiga insatser kommer tidigare. Jag anser att samordnade insatser ger resultat och att man borde fokusera på dem i än större utsträckning. I vissa fall kanske det är kommunerna som är drivande och gör mer själva. I andra fall är det regionerna som ligger i framkant. Ibland är det också de statliga myndigheterna som ligger på. Bäst blir det när alla är på.

Jag tackar åter för debatten. Vi får nog all anledning att återkomma, inte minst i december, när båda de två uppdrag som jag i dag har talat om kommer att redovisas för mig. Jag förväntar mig att vi får skarpa förslag, så att vi också kan ha en lagstiftning som hänger med i tiden. Det är 20 år sedan vi sist gjorde en översyn av detta. Under den tiden har också utanförskapet förändrats. Behoven har också förändrats.

Det finns definitivt mer att göra i de här frågorna. Då behöver vi ha en lag som hänger med. Vi behöver definitivt kunna utvärdera och följa upp, så att vi vet att vi gör rätt saker för skattebetalarnas pengar. Alla de här sakerna är nu igångsatta, och jag hoppas verkligen på resultat, så att vi också kan få fler i arbete.

Herr talman! Ledamoten Eriksson nämnde att det alltid är roligt med goda exempel. Här är det kanske inte ett jättegott exempel, men det är ändå en ny sak som har kommit upp. Nu är det ofta män i 30–35-

årsåldern som kommer till Finsam – en grupp som vi över huvud taget inte ens sett tidigare och som vi inte riktigt har haft koll på. De har varit hemmaboende hos sina föräldrar. Nu blir föräldrarna gamla och orkar inte längre vara de som försörjer. Det är det som det handlar om. De finns i stort sett inte i våra register annars och har inte varit på arbetsmarknaden. Nu söker de hjälp och stöd för sina söner som är i 30–35-årsåldern.

Vi har ett system som gör att vi gömmer och glömmar människor i statistik eller för den delen i hemmen. Så kan vi inte ha det i Sverige. Vi måste bygga ett Sverige som håller ihop och där fler hittar fler vägar till arbete.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 4 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition
2023/24:142 EU:s nya utsläppshandelssystem för fossila bränslen

§ 5 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 20 maj

2023/24:765 Åtgärder för att stoppa hemliga konton på sociala medier
av *Mattias Vepsä* (S)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 20 maj

2023/24:919 Gode män och konsumenträttsliga sammanhang
av *Laila Naraghi* (S)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:920 Regeringens inställning till Norrbotnibanan
av *Åsa Karlsson* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2023/24:921 Den kyrkoantikvariska ersättningen
av *Louise Thunström* (S)
till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

§ 7 Kammaren åtskildes kl. 13.32.

Sammanträdet leddes av förste vice talmannen.

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
§ 2 Ärenden för bordläggning	1
§ 3 Svar på interpellation 2023/24:707 om finansiering av	
Finsamverksamhet	1
Anf. 1 Statsrådet ANNA TENJE (M)	1
Anf. 2 ÅSA ERIKSSON (S).....	2
Anf. 3 EVA LINDH (S).....	2
Anf. 4 Statsrådet ANNA TENJE (M)	3
Anf. 5 ÅSA ERIKSSON (S).....	3
Anf. 6 EVA LINDH (S).....	4
Anf. 7 Statsrådet ANNA TENJE (M)	4
Anf. 8 ÅSA ERIKSSON (S).....	5
Anf. 9 Statsrådet ANNA TENJE (M)	5
§ 4 Bordläggning	6
§ 5 Anmälan om interpellation.....	6
§ 6 Anmälan om frågor för skriftliga svar	6
§ 7 Kammaren åtskildes kl. 13.32.	6